

CIMELIA

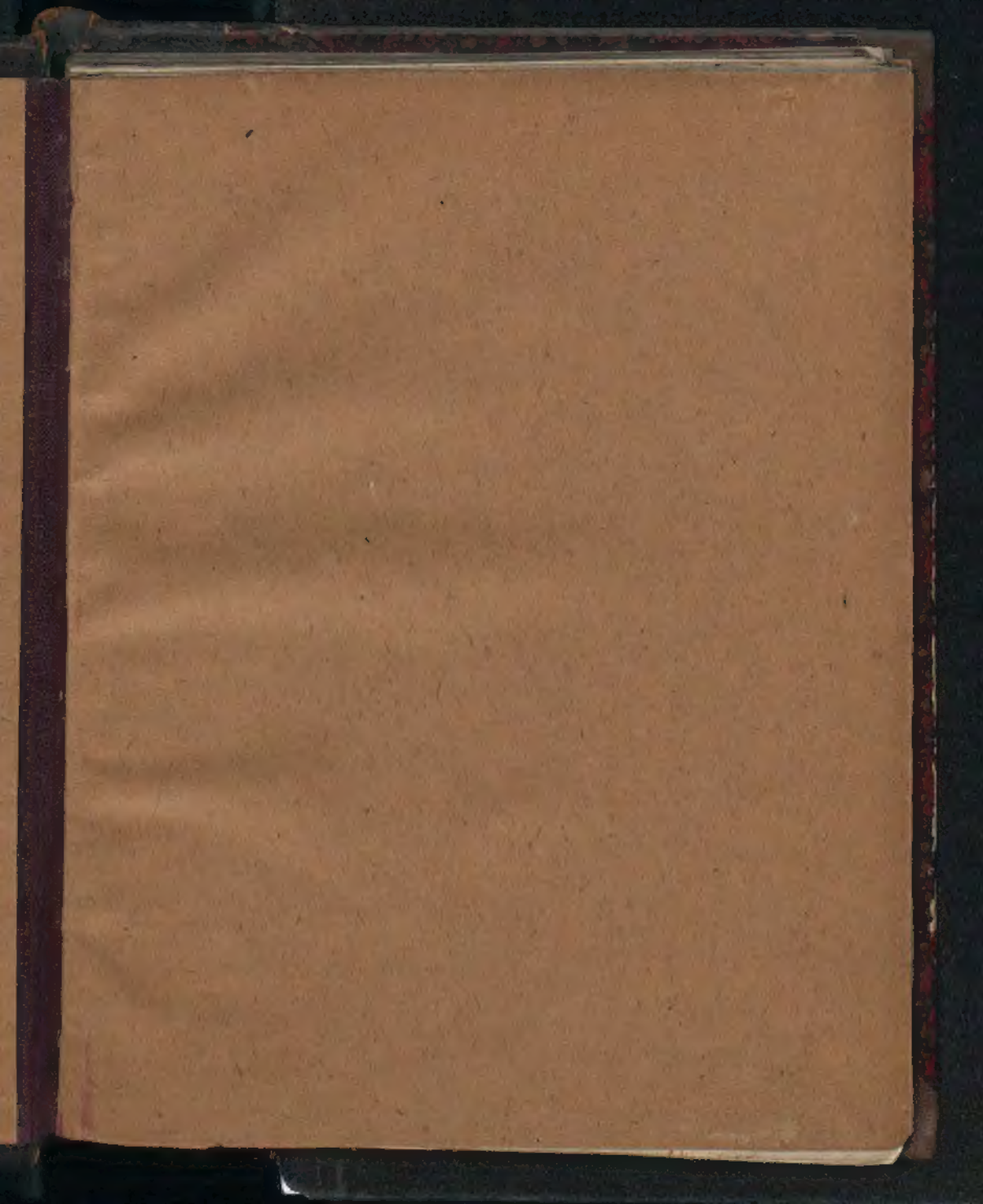
Qu

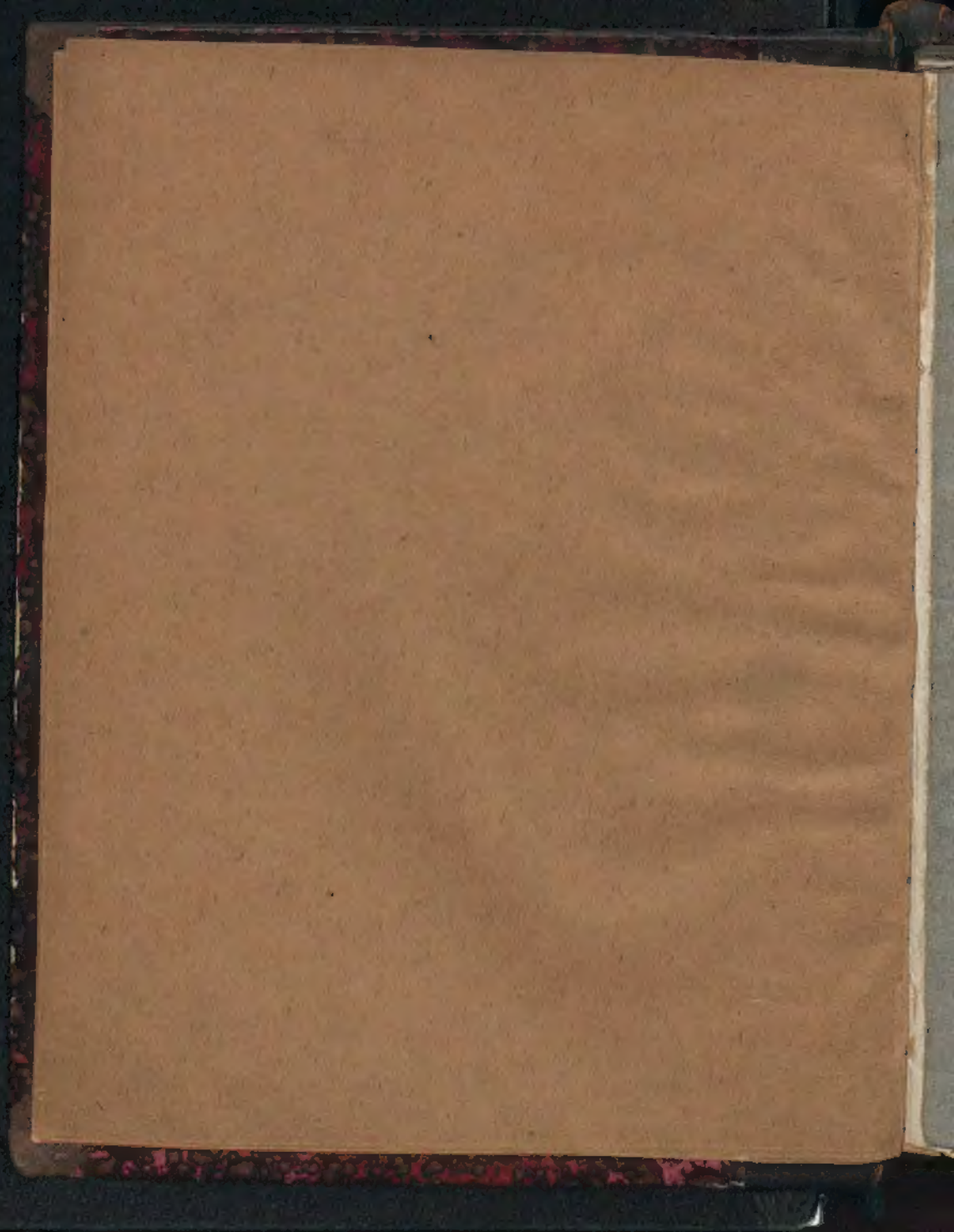
4508

4508

GIMELIA

Poitte Polon
Lyon

91

Simonides (Simonis): Castus Joseph

Crae. in off. Lazari 1587

Facit

N. 425

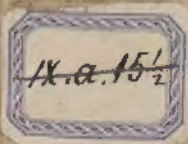
POETAE POLON.

N. 139.

bras armé

ms.

f. v. 58.

CASTVS

756

IOSEPH.

Personæ.

MALVS DAEMON.

IOSEPH.

FAMVLI.

FAETIFER.

IEMPSAR.

NVTRIX.

NVNTIVS.

CHORVS expuellis Aegyptijs.

SEMICHORVS.

D. STANISLAO SOCOLOVIO:
THEOLOGO REGIO: VENERA-
BILI MIRACVLO INGENII ET
LITTERARVM: VENERABILIO-
RI VIRTUTE ET MORIBVS: PATRI
SVO IN CHRISTO: SIMON SIMONI-
DES LEOPOLIENSIS LIB: MER:
DE. DICAUIT.

Cim. Qu. 4508

MALVS DÆMON.

*V*enio, inferam domos, & umbrarum
specum
Linquēs; ubi, telluris in penetralibus,
Superis seorsum, habemus infimi dijs
Vocare si par infimos; qui maximam
Rerumque, honorumque, occupamus gloriam;
Sæclaque hominum uniuersa, & hæc uiuentia
Nostro usu, & olim functa capimus mancupi.
Esto, creatos esse nos ab altero:
Esto, illo ab ipso, conditam orbis fabricam,
Cælumque nos pulsos ab ipso eodem; & his
Datos locis, ubi horror, & squallor vigent:
Esto omnia hæc, creator, & rerum parens,
Superbiat scilicet, alacrumque nominis
Umbra; penes nos interim, solida Imperij
Maneat potestas: templa nobis, victimæ
Nobis, sacri nobis dies, trophæaque,
Donariaque struantur: ad pericula
Nos inuocemur: nos bonarum præsides
Rerum feramur: denique, ipsi numina
Celebremur, & noscamur; ille incognitus
Cælo exigat sæclum. parum interest, ubi
Agas loci, at agas qualis, id verò interest.

Solenne prætereà hoc genus nostrum tenet,
(Diuinitatis quæ fides certissima est)
Honore macti, ut gaudeamus; male habiti
Impune non sinamus omnimodis modis;
Cuius animi, exemplum vel hodie, isthæc palam
In iuvene nequam dabimus; & testabimur,
Quid conciti ira, quid benigni possumus.
Non sim, qui haberi volo; nisi effectum illicet
Do, quod loquor. men! quæ Senatus, quæ aula, quæ
Rex, quem populus, & purpurati omnes pauent!
Quem tota gens Egyptia, aut, quem tota gens
Mortalium, quacumq;, & ubicumq;, aspicit
Solis iubar; sacrificijs, altaribus,
Honoribus, mensisq; certatim colunt!
Men' eimodi, inquam, numen! unicus puer,
Hebræa pessima soboles, fæx seruuli,
Contempserit! inultum id ei abierit peruico!
Dabitur opera, ne scilicet abeat; & quidem
Pridem, sciens pepercera; quum commodum
Necare fratrum inter manus possem; ratus,
Doctum periculo, mitiorem postea
Nobis futurum. sed video, non in loco
Me misericordia usum; acerbiorem enim
Inuenio; quanquam, quod caput odij huius est;
Cum stirpe tota Hebraica, vetus hoc mihi

Viget

*Viget duellum ; ex quo potiti gentium
Sumus, hominumq. examina, in prædam meam
Cessere ; tum Regem supremum ipsum poli,
Ita comminatum serio commemimus :
Breui, breui olim tempus adfore ; fœminæ
Cum semen, Hebræus iuuenis, hæc interim
Possessa nostra regna, vi exspoliasset ;
Pedibusq. sæuret super caput meum.
Id ne habeat, arcta cautio est ; & sedulo
Caui hætenus : ideoq. quamcumq. indolis
Alicuius, aspexi propagem masculam ;
Insector ultro : aut ego neco, aut multo malè ;
In patribus, in auis, in atavis, gnauiter
Hoc perpetratum : cum, quasi ex industria,
Exortus hic puer est ; statim à puero, Deo
Illi altero, addictissimus ; contrà, mei
Contemptor acer ; non tuli impune ; & propè
Patrata cædes, dexteris fratrum fuit :
Sed misertum est pueritiæ ; potiusq. in hanc
Oram, abdicandum seruituti censui ;
Si forte, cum loco, atq. fortuna, insolens
Exueret ingenium : ast nihil profecimus :
Ferocius agendum est ; nocensq. machina,
Torquenda quamprimum ; neq. ea minimæ notæ ;
Sed quam oppidò fortissimam perspeximus :*

Mulier, mulier, inquam, iuventæ maxima
Siren: repertrix prima, mortis, & mali,
(Neq; enim alio reti, aucupatum imus animas
Plures; quã amore, & fœmina) hæc, hæc, inquã eat
Siquidem gradus iam factus est pulcher satis,
Cui iste servit servitutem, est Fœtifer,
Summo loco vir, summa apud Regem fide:
Iempsar illi uxor, supra humanum modum
Pulcherrima; eius ex animo ego sustuli
Mariti amorem, & servuli huius intuli:
Quem si gerentem fecerit mori suo;
Confecta res est: noster est: victoria est,
Sin obstinatus manserit animo fero;
Tamen, facinus audacis, atq; strenuæ
Dabit mulieris: heu Iempsar, heu mea
Iempsar; in quanta Charybdi, nunc tuum
Pectus trucidat! sed quid ad me? dum modò
Ulciscar hostem: tu, vel alia, vel alia
Pereas, parum moror: unico isti, fœminas
Omnes, velim impensas; potiri modò queam:
Sed ipse procedit foras; ego me aufero.

IOSEPH.

Uosné etiam, Herum, ad hanc celebritatē
Sacrorum, omnes comitaturi

Tecto

*Tecto exitis ? nullus ne hic penes
Decumbentem, praesto aderit Heram:
Obsequio si quid, vel facto,
Opus adueniat; qualia multa
Circa aegrotos, plerumq. usus
Postulat; ut non satis una manus
Officio sit.*

FAMVLI.

*Uera quidem tu censes: atq. Herus
Digrediens, hoc itidem nobis
Præceperat; ut Dominae praesto
Essemus: verum ipsa, alio nos
Præcepto, ad sacra amouet; aiens
Primos medicos, præcipuosq.
Vitæ artifices, Diuos esse:
His quandoquidem sollennia sunt
Festa per urbem;
Fremus omnes supplices, atq. illius
Facientis, impleremus absentem vicem:
Ita spem esse, posse sanitatem consequi:
Te, cæteris cum foeminis, satis sibi
Dum nos redimus, usui domi fore.
Ergo imus, & voto obsecundamus pio:
IO: Siquidem Dij isti sunt; vel hæc pietas pia est.
FA:*

FA: *Tibi fors an impia, qui supra Dominos sapi.*
IO: *Nempe, Dominos supra sapio, dum seruo.*
FA: *Atqui Deos, quos hi colunt, tu non colis.*
IO: *Servire Dominis, & colere Deum; aliud est.*
FA: *Cui servit Herus; huic serviendū est quoq. tibi.*
IO: *Herile corpus est, quod emit; animus Dei.*
FA: *An nō Heriles quoq. Dij, quorū animus est?*
IO: *Deos Heriles nescio; meum scio:*
FA: *Ergò, quod aio, nempe plus sapi, quàm Heri.*
IO: *Cum Heris ego sapientia, haud contenderim.*
FA: *Verbo haud facis; verū solens factofacis.*
IO: *Bona verba quaeso:* FA: *Nū loq. videor mala?*
IO: *Moderatius mecū agite;* FA: *Nil magis volo.*
IO: *Nēq. meminī meritis aliter animo meo.*
FA: *Fatemur: atq. integritatem candidæ*
Mentis tuæ, inq. nos amorem, agnoscimus:
Et quicquid, ab hominibus amicis, mutua
Poscit fides; debemus assatim tibi:
Tu namq. cū primū immigrāsti in hāc domū;
Fortuna quasi tecum immigravit huc bona:
Mitto omnigenam abundantiam rerū omniū:
Mitto, annuā ubertatem agrorū, & messibus
Rupta horrea; innumeros greges mitto pecorū:
Mitto, auri, & æris, pæne, cornu copiae;
Duntaxat in rem quod facis nostram loquor.
Discor-

Discordijs antehac scatentem istam domum; venditus
 Perpetuaq. odia, inter se alentem familiam; sa abij:
 Tu, amore certare docuisti haud iurgijs:
 Aurem, tu Herilem, obsessam adulatoribus, l me erit!
 Tectis susurris liberasti; & publicum m tædijs,
 Audire veritatis insuesti sonum; ibus
 Non blandiendo, verum agendo gnauiter.
 Potiri Herilem gratiam, monstrasti iter; ium,
 Herumq.; non tam dicta cum dulcedine, me, asperu
 Quam facta cum virtute, munerarier m;
 Merito tuo instituisti; ut inde, nulla iam v alitem
 Domus sit, ubi familia, vel frequentior, i
 Vel more cultiore, vel in Heros fide la;
 Maiore, vel quæ niteat elegantius, um, à
 Cernatur; unquamq. Hero, ex a quo & bono meam,
 Ornante: tuq. cum inter omnes principem
 Facile locum teneas; Herumq. habeas propè pingeret;
 Tuum; ita tamen mentem modestam deprimis; gemens.
 Quasi ultimus, nulliq. sis rei: neq. rgitus,
 Te unquam malo quisquæ usus; omnes cūmodo: bus;
 Unde, & supra inuidiam es; & omnibus vices erant,
 Charissimus, iuxta atq. honoratissimus.
 Idcirco, & illa dicta mea, nolim putes vlices
 Animo maleuolo dicta; sed quoniam te amo, patri,
 Eamq. fortunam perennem tibi aueo; tim

B

Deos

Torpeo

Deos colendos censeo; à quibus omnia
Bona dantur; & seruantur à quibus bona.
Tu, suasionem fortè si haud sequeris meam;
Saltem, profectam animo malo, non existima.

IO: Num quid boni vobis fit ex me, nescio:
At si fieri aliquid, benignè agnoscitis;
Id verò ego, à solo Deo meo, dari
Agnosco; vosq. idem velim sentire; & hunc
Solum colere; quanquam hæc negotij haud ita
Exilis est persuasio; quin non prius
Deum doceri posse duco; quàm ipsemet
Se se sciendum insinuet agro pectori.
Nunc ite: & illos instituto patrio,
Quos Rex colit, colite; facem donec aliam
Vobis, superior ipse Deus illuminet.

FA: Imus; sed animum mihi tuus sermo pupugit.

IO: Illi abierunt;
Mibi nescio, qua frigida formidine
Cor obriguit: aures sonescunt: horruit
Capillus: arcta mens, velut magni mali
Præsaga torpescit: quid est! aut quid me erit!
O calites, ô Rex supreme calitum:
Terra quasi hauriri, angulisq. ab omnibus
Videre videor appeti: pænè redeo
In vetera: talem pænè mentem illo die

Habuisse

*Habuisse repeto ; à fratribus quàm venditus
Ex libero homine , seruus hæc in loca abij :
Sol ipse , tristius mihi quodammodo
Lucere cernitur quid est ! aut quid me erit !
Noctem quoq. & somnum , quibus cum tædijs ,
Quibus cum acerbitatibus , & immitibus
Insomnijs , exegi ! amari me à Deo
Nimis putem , nisi pereo : quin somnium ,
Quale antea nunquã , horridũ , immane , asperũ
Vidi : appetentem circiter nouum diem ;
Videbar in pulcherrimam quandam alitem
Mutarier , candore certantem niui ;
Aurasq. penna permeabam splendida ;
Cum derepente , in me cucullus impetum , à
Tergo facit : formamq. persequens meam ,
Eo usq. processit sequendo ; domicum
Sub terream quandam specum me impingeret ;
Pedore , ubi & squallore quassabar gemens .
Neq. sopor , illud erat ; sed usq. expergitus ,
Totis volutim contremiscebam artubus ;
Gelidusq. sudor , membra peruolgauerat ,
Guttis renidens , atq. lassitudine .
Tum corripior anceps cubili ; & supplices
Cum voce palmas cœlitum extendo patri ,
Meliora poscens : exq. ea hora perpetim*

IC

*Torpeo animis; & præsens quasi periclū horreo.
 Quid est! quid erit! eia, eia anime, quid, p̄jci
 Spem! quid fatiscis! comprime anxitudinem:
 Vivit Dominus, ille Dominus vivit; sine
 Cuius voluntate, pilus haud defluxerit
 Capiti tuo. tun' immerenti tibi mala
 Dari! bonauē bene promerenti dixeris!
 Plusuē autumes laboris impostum; solens
 Quā ferre possis! do manus, do equidē manus
 Domine: tuum imponere; subire esto, meum:
 Vel occideris; in te tamen fides mea:
 Tu servituti mancipasti: tu ex sinu
 Patris, pusillum me abstulisti; sit tibi
 Laus, atq. honor: tantū iuventæ sis memor
 Etatis impotentis, atq. improvidæ:
 Cumq. mala das; tolerantiam, & constantiam
 Simul da: ero, aut nō ero; moriar aut sospiter:
 Tibi moriar, tibi sospiter; sim, absim, tuus.*

F
I

CHORVS.

Strop. I.

*Petra celebris est hīc
 Quædam, vitrea dis aqua;*

Fontem-

*Fontemq. expositum urnis, saxo
Iaculans supremo.*

*Apud hanc, amica quæ -
- Dam est mea; flumineis
Pepla liquoribus
Tinguens; superq. ardua dorsa rupis
In sole aprico expoliens; ea atrum
Nuntium mihi insusurravit.*

Antistrop. I.

*Sontica Iempsar ietam
Peste, agra domi occulere
Membra; & tæniolis caput obnu-
- Bere flauum; eamq.
Diem abisse tertiam,
Muneribus Cereris.
Ambrosium os suum,
Ex quo abstinet; cor tacito dolore
Ultrò exedens; pæneq. terminum Orci
Saucia, ante tempus appellens.*

Strop. II.

*Anné tu Domina ex Pane!
Anné es concita ex Hecate!*

An turba ex Coribantum!
An matre montana ex multivaga!
An te impulit feris pollens
Dictinna! libi ob iners
Opus, & habita sacra profanè, in-
-Ta! insanit namq. etiam per
Terram illa; per pelagus-
-Q. urget vaga vada ventis.

Antist. II.

Annè Fætiferum, quisquam
Alter vir, tuum Dominum,
Probrio addicere tentat!
Furtum illius molitus talamis!
An de tuo tu inaudisti
Non dulce tale aliquid!
Quod te vitæ saturet mox,
Vinctamq. lecto animam
Nodis cruciet amaris.

Epod.

Solet quoq. agræ, propagini
Fœmineæ, creperum malum
Puerperij, & inert-

- *Ac, excors nausea adesse; meum hæc eadem
Transiit aliàs uterum incillans.
Obstetricem ast cæligenam,
Diuam arcitenentem,
Artemin, adij:
Præstò semper adiutrix cum
Diuûm adfuit fauore.*

Anapesti.

*Verùm eccum, pro foribus nutrix,
Hanc ipsam, extra talamum ductat,
Horrens, atra nube supercilj:
Hoc quicquid sit, discere auct mens.
Heu me, quàm væpallida Domina
Facies; quam illum primum florem
Formæ penitus amisisti!*

N V T R I X.

*Miseranda hominum vita, & morbi
Ter miserandi:
Quid iam faciam? aut quid non faciam?
En tibi clara ea lux, en hic æther,
En apricum, en Sol, en patulæ auræ;
Quorum cupiens, unum id in ore*

- *Ac*

nuper

I
Nuper habebas; surgere, linquere,
Infelix stratum; procedere,
Vesci cælo; en, quam subito istud
Fastidis! stratumq. iterum appetis!
Respuis omnia; nil tibi volupe est:
Quod adest damnas: quod abest poscis;
Mox quoq. id ipsum, horres & refugis:
Quid iam faciam tibi! vel quid non
Faciam!

I
I
Agrotem potius, quàm agrotos
Curem. simplicior enim hac labe;
Doleas, si ægrotes: si agro adsis;
Et menti dolor, & manibus labor;
Omnis vita hominum ingratißima;
Nec requies hinc ulla laborum.
Certè aliam vitam, hac potio-
rem Tenebræ offusis nubibus arcent;
Nos tamen efflictim hanc deperimus;
Quæ sub sole hinc obuia claret;
Vitæ propter inexperience-
m Alterius, rerumq. supra nos;
Fictisq. ultrò ferimus nugas.

I E M P S A R.

Suscipite humeris; suscipite ægram,

Tollite

*Tollite fessam; soluor nervis
Omnibus; omnia lapsant membra:
Fulcite caput: fulcite aegra
Colla: rotatur mundus: currit
Terra; cado, cado, pereo: date mē
Date vestram manum;
Suscipite meam, suscipite manum;
Ventum facite, demite taniam
Capiti; grauis est, grauis est, soluite
Crinem: ach me, ach me.*

*Nv: Obfirma animum; neq te toto
Corpore projce filia:
Qui placidum se se, & generosum
Morbo impertit; minus agrotat:
Ista nati lege homines sumus;
Multa in vita perpeti oportet.*

*IE: Heu quā parui culmine tecti
Rure in vacuo, vivere seruam
Dulce foret: quā fonte ex puro,
Puris lymphis, sedare sitim;
Somnumq vdo gramine inire.*

*Nv: Filia, filia, quid deliras!
Quid te oblita es! solam te isthīc
Reris! ne mihi, ne quāso hac in
Turba, exsensos sermones sere;*

- Qui te mentis captam infament.*
IE: *Age fufum mē, date qui filum*
Ducam; libet ad lumina fera
Flammæ hibernæ, peruigilare;
Non ſolī viuunt opulenti:
Ducite nuptum me: vrite faculas:
Induite oculis, crocinum flammeum;
Seruo cupio, ſerua locari.
Nv: *Apage obſecro, dicta indicta hæc:*
Me miſeram, num verè deſipis!
Nam quid tibi cum fuſis Dominae!
Aut quid Heræ cum ſeruarum operis!
Quid cum faculis, pridem nuptæ!
Me miſeram, num verè deſipis!
Lymphæ pueros latices poſcis!
Non tibi viuo ſaliens pumice,
Fons, per mediam murmurat aream;
Quo cupida ſitim ſtinguere poſſis.
IE: *Signum pecori, numerum frugibus*
Libet imponere; libet occludere
Reſinis dolia; condere, promere,
Libet omne penu; ſamula ô Domine
Sim tua; ſim tua ſerua ô ſamule.
Nv: *En quale iterum dixti dictum!*
Modò te aiebas, ſera ad lumina

Fuſum

*Fusum ducere ; iam media inter
Armenta erras , numerasq; pecus ;
Artem hæc poscunt ariolatricem :
Certè aliquis te , filia , Diuûm
Vexat , sanumq; amputat animum.*

IE: *Infelix ego , quid tandem egi !*

*Quò deueni ! quò rationis
Itere ex recto , deuia flexi ?
Desipui , cecidi , icta flagello
Diuûm : ach me , ach me.
Obnube mihi ; obnube caput , mea
Mater ; oculum lacryma perpluit ;
Facies conturbata rubore est.*

Ach me , ach me.

Si ex vitijs resipiscas ; dolor est :

Si cum vitijs vesanire

Porrò pergas ; porrò habeas malum ;

Præstiterit , nil gnarum , nilq.

Oppetijse scientem.

Nv: *Obnubo ; sic utinam mors me*

Subitò obnubat :

Nam quò vitæ prolixæ usus ?

Nisi ut aduersis pluribus instruat ;

Multa tamen me docuit senium ;

Quorum Volupe est vel meminisse :

*Et tu filia crede experta:
Nunquam vitium contrahere optimum
Equidem duco; at vix humanum;
Soli etenim Dii sunt sine noxa;
Homines, labimur, & consurgimus;
Quanquam surgere, sit cum magno
Morsu animi, magnoq. pudore:
Surgendum tamen est, potius quàm in
Sorde iacendum; hæc altera tabula est,
Post naufragium: non resipiscere,
Sed grassari, per scelera in scelus;
Plusquam insanum iudico, & amens:
Porro quid virtus, quid vitium
Ignorantem, velle perire;
Brutæ est pecudis.*

*IE: Promptius ista est verbo dicere
O mater, quàm factò ostendere.
Durum; quod dolet, ut non doleat.*

*Nv: Fateor; namq. tuo ipsa dolore
Doleo: ætatemq. meam contero:
Si modus ullis est seruandus
In rebus; amicitias censeo
Quàm mediocres misceri; neq.
Intimam ad animæ haurire medullam.
Ut quod volupe est; sit tractabile;*

Sine

*Sive intendere, sive remittere
Libeat; verum hoc indignissimum;
Binum, unam animam ferre dolorem:
Atq; ego nunc, ad mea priuata
Damna, tuo etiam afflictor damno.
Quin, vitæ quoq; nimium studium,
Officere magis, quàm proficere,
Habitumq; bonum corporis aiunt,
Frangere potiùs, quàm stabilire.
Nimium omne, minus laudo; siquidem
Ne quid nimis; ut docti suadent.*

Ch: *Mulier senex, Dominae meæ, fidissima
Nutrix; video quidem palam infortunium;
Verum est in obscuro: quid hoc mali fiet;
Scitari igitur ex te, atq; discere volumus.*

Nv: *Scitans, neq; ipsa scio; fateri enim abnuitt.*

Ch: *Neq; eloquitur exordium ægritudinis!*

Nv: *Ad idem redis; silescit usq; hæc omnia.*

Ch: *Quàm concidit: quàm tabuit: quàm marcuit.*

Nv: *Non potuit aliter; tres dies cibo abstinens.*

Ch: *Morbine vitio? an ita, sciens ut se enecet?*

Nv: *Planè enecet; deliquium ad animi usq; abstinēs.*

Ch: *Mina memoras; quid Herus! vel ea nō percipit!*

Nv: *Occultat ipsa; neq; sui indicium facit;*

Ch: *Quid! intuens vultum, videre non potest!*

Nv: *Quid ni videat! ast illa simulat malum aliud.*

Ch: *Quin tu ipsa tormentū aliquod adhibes! & mali
Fontem elicis! vel prece; vel instigans minis.*

Nv: *Ad cuncta descendi; nihil potui tamen;
Verūm neq. hanc vicē, remittam hiltū ab animo;
Vel tu ipsa, præsens ut fuas testis mihi;
Qualem ego me Heris indulgeo malè habētib9.
Age, ô caput charum, prius quæ dicta sunt,
Vtrinq. sunt indicta; tuq. lætior
Frontem explica; dimitte verò obstipum iter;
Atq. adeò, ego ipsa sicubi fui durior,
Dimitto; ad aliaq. meliora dicta eo:
Age, si tibi, quod dicere pudeat, dolet;
Hæ fœminæ, callent mederi fœminis;
Modò creduas illis; boni aliquid consulent.
Sin' ad viros quoq. morbus est volgabilis;
Eloquere, medicis ut negotium detur;
Age; quid silescis? esse mutam non opust;
Sed, vel redargue, male si videor loqui;
Vel si bene; bonis da locum sermonibus.
Dice aliquid: ostēde os: speci huc: heu misera ego,
O fœminæ, frustraneus labor meus;
Ibidē à prioribus absumus; neq. enim antidhac
Verbis movebatur; modò etiam respuit:
Hoc quoque tibi scias; vel mari a spriorem, ego
Te iam*

*Te iam putâro ; si mori cruaa obstines ;
Teq. dominumq. tuum, tuosq. liberos
Prodens ; quibus plagosa mox aliqua imperet
Nouerca ; miserosq. miseris tractet modis ;
Vel seruoli ipsi pessimè usq. insultitent ;
Vel iste, qui ante te potitur nunc domo
Iosippus. IE: Ach me. NV: pungit hic te scilicet.
IE: Perij ; occidis me mater, undiq. occidis ;
De iuvene eo, sit obsecro silentium.
NV: Vide, ut sapis ! sapiens tamen, dedita opera,
Seruare te tibi, tuisq. negligis.
IE: Amo liberos ; sed iactor alio turbine.
NV: Verùm tamen puras manus sers crimine.
IE: Manus quidē puræ ; ast animus ærumnâ habet.
NV: Num inimicus aliq, cōscit in te aliquod malū !
IE: Amicus exest ; non volentem, non volens.
NV: Num Fætifer Dominus facinus in te facit !
IE: Vinam ne ego illum inueniar afficiens malè.
NV: Quæ tandem ea est acerbitas ; quæ urget mori !
IE: Sine me mihi nocere ; tibi enim noceo nihil.
NV: Non verò sino ; tuum malum, meum malum.
IE: Apage, abstine manum ; hæc quidem est iniuria.
NV: Vel genua tua tenuero, neq. dimisero.
IE: Mala, ô misera, tibi, si rescueris, mala.
NV: Quod mihi malum maius ! tui quàm amissio ;
Occidis ;*

IE: *Occidis; honorĩ mors mihi; probro salus.*
NV: *Cur me hæc honesta postulantem non doces!*
IE: *Siquidem ex honestis machinamur turpia.*
NV: *Futura fortè honesta si narraueris.*
IE: *Discede per Deos, manumq̃. omitte mĩ.*
NV: *Non fecerim; quĩm tu, quod oro, non facis.*
IE: *Fam facio; peruincis sacra hac manu tua.*
NV: *Age, ocyus fandi capeſſe exordium.*
IE: *Quid ego misera dicam! sine, ach mater, sine.*
NV: *Iam pollicita; fidem caue fefelleris.*
IE: *Fallere fidem præstat; quàm iniqua proloqui.*
NV: *Non in bonis, sed in malis, consulto opust.*
IE: *At non potis consilio agi labes mea.*
NV: *Nũtàm mali est; quod consulens, non explices.*
IE: *Rem perditam, nulla explices, vi consilj.*
NV: *Seruantur vrbes perditæ vi consilj.*
IE: *Ergò tuo tandem periculo loquar.*
NV: *Loquere, vel in periculum vitæ meæ.*
IE: *Quisquis sceleris ansam dat; an scelus facit?*
NV: *Pars vna sceleris, huius, huius altera.*
IE: *Quid? qui insciens, occasionem dat mali?*
NV: *Nũllo tenetur crimine ignorantia.*
IE: *Ach me, Domine, quàm pæne bis te vulnero.*
NV: *Num de marito quid sinistri suboluit!*
IE: *Etiamné tu viros putas delinquere?*

Etiam

Nv: Etiam vitia cadere puto in sanctissimos.
IE: Nil miri itaq. muliebri si ingenium cadat.
Nv: Tenerior animus, noxiae proclivior.
IE: Veniam ergo, mea quoque noxa iure inuenerit.
Nv: Non omnibus noxis venia eadem datur.
IE: Quid quaeso? quale hoc est, amare quod vocat?
Nv: Suavissimum, & amarissimum, filia, malum.
IE: Nos alteram tantum huius utimur vicem.
Nv: Eho: tibi ne praeter virum cognitus amor!
IE: Nollem agnitum; sed rapimur aestu ingratis.
Nv: Quis is! vel unde! crimini qui te appetit!
IE: Cuiatem eum tu dixeris iuuenem exterum?
Nv: Nostrumne Iosippum! IE: loquentem te audio;
Non ipsa narro. Nv: Proch Dij Deaeque, quid
Ego audio! nostrumne Iosip! illenē
Iosippus! illud unicum delictum Heri!
Ille oculus alter! lux, fides, columen domus!
Functam me oportuit prius; quam haec audio:
Uno hoc die plus vivo; quam vivendum erat:
Abite iam mihi deinceps, moribus
Quotquot subacutis, dolosum intrinsecus
Celatis animum; corde sublesto, & cato;
Qui fronte venditare sanctimonias
Didicistis; intus agitis aerugo merta.
CH: Et me non mediocris impetivit

D

Admi-

*Admiratio ; talibus repertum
In malis , iuuenem hunc ; præire cunctos
Qui visus mihi moribus modestis:
Ignosco sed enim ; acer Imperator
Est amor ; senibus quoq; egelatis
Cit incendia ; nec viros remittit ;
Quantò perniciosior iuuentæ est ;
Cui cor feruet , & ipsa adurit ætas.
Non amem ; vel amem pudico amore.*

IE: *Ægyptiæ puellæ , amicum mihi genus ;
Persæpè noctis circiter meridiem,
Quùm tectus aër astricis silentijs,
Sopore corda vincit , & sensus domat ;
Ego quietis cassa , mente peruigil,
Animum meum speculatum in orbem misi ; uti
Me certiozem redderet ; quibus modis
Damnosa vita perditur mortalium :
Dispexi , & aduerti ; nihil cuiquam mali
Præter suam sententiam , atq. arbitrium
Accidere ; plurimis enim bene sapere
Datum est ; sed hac ratione erit res clarior.
Quæ sunt bona , omnes scimus , & cognoscimus ;
Nec elaboramus ; alij ob socordiam ;
Alij , voluptatem anteponentes bono.
Verùm , voluptatum genera sunt pluria :*

Ignauia

*Ignauia quoq. non caret dulcedine ;
Vel ipse morbus garriendi suavis est :
Pudor etiam cessationis mel fouet.
Geminus quidem ille ; ornamen alter , & color
Virtutis ; alter pestis , & scabies domus.
Quorum omnium , summum decus , opportunitas.
Hæc cogitans , & mente firma combibens ;
Nullum putarum tam venenum urgens fore ,
Quod me inficere , & ex arce rationis dare
Pessum potesset . dixero quoq. iter meæ
Constantiæ : ubi me sauciauit primùm amor ,
Considerabam protinus ; quàm quàm optimis
Modis , sagitta liberarer ipsius.
Exinde principio tacere , habere clam ,
Vulnus tegere cœpi : quis usus linguae enim !
Aut quæ fides ! quæ tectâ consilia foras
Eliminans ; aliena damna corrigit ;
Sibi interim non prouidens conscit malum ;
Tum ferre placidè ; amentiamq. , modestia
Peruincere statui : deinceps , ubi animus
Flecti repugnat ; nec furor frangi potest ;
Visum optimum est ; mala , morte luere : cui meæ
Sententiæ nulla esto contrauentio.
Ita mihi sit ; neq. lateam , faciens bene ;
Neq. faciens male , teste sub multo siem.*

Scio, facinus grande esse, sibi molirier
Manum: scio, facinoris indignissimam
Causam; mulier adhæc, patrans tantum nefas;
Opprobrium, odiumq. omnium video fore:
Sed pessimis pereat modis; sanctum tori
Consortium, quæcunq. princeps institit
Scelerare, & ad viros fidem extulit exteros.
Nobilibus ex domibus, datum est fædissimum
Huius mali exemplum; inq. vulgus proditum.
Præstantioribus enim ubi turpia placent;
Videntur illicò infimis pulcherrima.
Porrò, odi & illas; quæ pudicæ, grandibus
Verbis tenus, sub corde calant pessimæ
Audacias: istæ, ô Domina Pontica Cyprj,
Qua fronte, tandem coniugum vultus sacros
Contrà obtuentur! quomodò vel complices
Sceleris tenebras non paudent! atq. angulos
Ipsos domorum! fortè ne vocem duint:
Hæc namq. me, ô charæ, neci nunc mancipant;
Ne unquam virum meū inueniar vrens nota
Infamiæ; neu filijs conflem nefas;
Quos strenuos quandò sine scelere extuli;
Iuge hoc decus habeant; diuq. florent
Splendore mentis; gloriosi vel meam
Vicem; nec ob matrem male in vita audiant.
Licet

*Licet quis animi maxima pollentia
Sit præditus; seruiliter illicò tamen
Sapiat necesse est; si paternorum sciens
Sit criminum: hoc ferunt, vel carius
Vita esse, cui iusta, atq; honesta mens adest:
Quod si accidat quandoq; vulgari improbos;
Tum tempus, ac si virgo, speculi in æquore
Maculas notat; vulgoq; proponit palâm:
Quos inter utinam ne inueniar ipsamet ego.
Hoc ultimum non vos tamen calauerim;
Omne meam culpam esse; inuenem hûc criminis
Nihil dedisse; præter eximia quod est
Forma; meam quin sedulo cupidinem
Pruam refugere; quod ne sitis nesciæ.*

Ch: *Euge pudor, euge; quàm ubiq; splendidus viges.
Tuisq; laudem comparas cultoribus.*

Nv: *Hæu, mihi prima fronte calamitas tua,
Pauore cor expectorârat: ast modò
Quàm vana fuerim sentio; ita mortalium
Secunda cogitata plus sensus habent.
Nihil supra humanum modum; nihil supra
Perpeffa naturam es: potens in te Dea
Fruit. amas: quid tum! quid hinc miraculi!
Vulgarium hoc est plurimis mortalibus:
Ideone vita deferenda! ideone mors*

Obeunda! mitte lubricam mentem tuam:
Nimium sapis. nimium sapere, nimium malum est.
Morbis mederi clade; dum amentia est.
Si iam patrasses morte condignum nefas;
Tamen ideo non iure mortem exposceres:
Nunc vana cogitatio duntaxat in
Te ebullit: quam si potenter viceris;
Neq. te ferendam affectibus permiseris;
Bis tantidem iugi potieris gaudio.
Iucundius periculum est euadere;
Quam nescientem omnis manere periculi;
Cuius tibi optima iacta sunt fundamina.
Medium medellæ propè habet; ægritudinis
Quisquis genus nosse potuit; quod Filia
Promptum tibi est; cætera dies curauerit.
Laudo, ob oculos habere te sobolem tuam:
Laudo, malam esse nolle vel eorum vicem:
Præire virtutem, parentes filijs
Par est. suos sui enim æmulantur commodè:
Quamquam neq. eum ego filium probauerim;
Qui vitia, potius æmulus juat patrum;
Quam facta cum virtute. mortales sumus
Omnes: vicissatim bonum in vita, & malum est:
Illud colere, quærere, sequi; hoc, nec audiens
& Audire, nec videns videre, filius

Debet;

Debet ; pius quisquis, timensq. Deum esse vult.
Quin sæpè, patrum errata, magnum filijs
Dedere stimulum, ad strenuè, atq. fortiter
Agendum; ubi animus labis impatiens, supra
Iniuriam esse; & ora vulgi claudere;
Noxasq. maiorum, suis virtutibus
Obducere satagit. quod è contrario,
Frequentius fit; optimis ex patribus,
Ut pessimi sint filij, & noxæ meræ;
Virtute qui partam parentum gloriam,
Titulo tenus duntaxat in se transferunt;
Ipsi, nihil minus cluunt, quàm nobiles.
Quò, neq. tuis te liberis impendio
Nimio esse sollicitam, neq. mori velle fas.
Si liberali præditi ingenio vigent;
Vel vsq. te cessante, perstabunt boni.
Aut, cura si hæc tangit nimis; quod tu obsecro,
Viroque, filijsque, tibi que, enormius
Opprobrium reliqueris! quàm si necem
Tibi, ipsa consciscas! boni consilij opus
Hoc scilicet putabitur! vel impotem
Mentis; vel actam criminum furoribus;
Vel à marito atrociter habitam, ferent.
Erige animum; & minus malum, elige in malis.
Ch: Præbere temet consulentibus benè.

Domina

*Domina decet ; præclara dictio tua
Quidem est ; sed huius oppidò salubrior ,
Magisq. præsentanea , ad vulnus tuum .
Sed non ferundi tempus hîc sententiam
Vt cognarius dixit ; sed instandum optimis .*
IE: *Vtinam réapse mala pati , ita facile foret ;
Ac suafione dicitur ; caret auribus
Dolor ; altiusq. sauciata vulnus est
Mentis ; mederi lingua quàm verbis queat .*
NV: *Pergis muliebriter loqui Filia ! neq.
Te respicis ! qua nata sorte : qua domo :
Qua opulentia : quibus parentibus : quibus
Donis Deûm : quibus propinquis : quo viro :
Sed mitto ea ; vel humanitus tecum loquar .
Tun' posse , quenquam matre mortali satum ,
Reris , malorum ducere exsortes dies !
Solis beatissse Diuis contigit :
Nobis hominibus , una particula boni ,
Malis duobus temperata ceditur .
Sapiens , quod ægrè est , sedulò domi premit ;
Quod commodò est , in publicè profert palàm :
Hæc alea , aliter cadere nequaquam potest .
Fortuna quantò tua putanda facilior ,
Cui plura bona , collata sunt diuinitus ,
Quàm mala ; animû tantû pares ; qui uti sciat .
Plerumq.*

*Plerumq; satias, insolentiam parit;
Porro, insolentiae exitus semper ferox;
Illud vide, filia, tibi ne quoq. fuit:
Ut conferendis in bonis, faciles Dij
Sunt; ita graues plectenda in insolentia.
Obfirma, & obdura: nimia lasciuias est;
A quo bona habeas, nolle mala pati indidem;
Diuinamq; sortem corde concupiscere.
Amans, amorem frange cum prudentia:
Morbo iccta; morbum vince cum patientia.
Vel verba quoq. sunt dia; sunt magicæ notæ;
Sunt fortia indigationum carmina;
Quibus, vel ipsam flammeam vim sopias:
Seru est, quod homo vir callidi quid adstruat;
Nos foeminae nisi capimus negotium.*

IE: *Parce obsecro laudare fortunam meam;
Ex qua, nihil, praeter onus, & certissimam
Pestem, redundat ad me: habere plurima:
Coli ab omnibus: abundare luxu, & otio:
Nihil manu propria, vel attingere quidem:
Nil seriae curae instituere: nil dare
Vllo labori; æuum sed omne impendere
Conuiujs, ornatibus, spectaculis;
(Ut morem habemus foeminae magnatum)
Quæ tam seuera mens sit! inter lubricas*

*Has vanitates; quæ mali aliquid non trahat!
Nolim ex meo ingenio æstimare cæteras;
Tamen profabor: quæ maritis nuptum eunt;
Magis se ab illis duriter, quàm blanditer
Tractari ament; damnosiores reddimur
Enim licentia: & , nisi animus indies,
Gnauū aliqd habeat, quod volutet; nō mora est,
Quin tanquam in agro pinguis arui, frugibus
Non consitis, herbæ malignæ inborreant.*

*Ch: Hera, nullum adhuc dictū audij ex te, perperū:
Hoc liberè effarim tamen; nullam esse, tam
Orationem conditam optimis modis;
Quæ sola per se, quod salubre est, conferat;
Sine facientis ope: ergò quòd faris, face.*

*I.E: Pulchrè mones: hoc scilicet cultissimas
Euertit vrbes: hoc domus pessumdedit;
Impensa dicti cura, facti incuria.*

*Nv: Tamen dolorem dicta sueta demere:
Neq. mihi nunc quisquam labor præsentior;
Sermone seu res, seu queat facto effici;
Quàm te leuare, pristinamq. reddere
Mentem tibi; modò ipsa temet præbeas:
Sine hunc amorem ponere, quod optem magis,
Sine indipisci deligas; vtrumq. do:
Seruare ted ego sospitem, & superstitem*

Magni

- Magni aestimo; neq. hoc mihi inuidiosum erit.*
- IE: *Hau, quid locuta mater es! caue obsecro*
Mi tale verbum dixis, ignem quod habeat.
- NV: *Non hercle verò dico; neq. factum velim:*
Sed potius ausim cuncta; quam te perduim.
- IE: *Ne quaeso mihi fac mentionem turpium;*
- NV: *Hoc turpe, honesto longè fructuosius est.*
Res ipsa melior, quæ potis saluam dare,
Quàm fama; cuius appetens, male oppetas.
- IE: *Ne per Deos, (bene enim mones, sed turpia)*
Ne mihi itera hæc; sat obstinatum animi gero
Aduersum amorem; ne, dum honestè, turpia
Circumloqueris, eò incites, unde fugio,
- NV: *Siquidem ita polles mente, certumq. est pati;*
Euince, perfer, laudo criminis fugam:
Sin minus; obedi mihi; secunda erit hæc salus.
Sunt philtrea delenifica quoq. amoris mihi;
Quorū modò in mentem quàm oportune venit;
Ea, cis pudoris, cis animæ periculum,
Morbum leuasint; tu ipsa modò non obluas.
- IE: *Quæ philtrea amabo? vngine, vel debent bibi?*
- NV: *Quid quæris hæc! uti velis, non discere.*
- IE: *Subtrepido, ne istud callidum nimis fuit.*
- NV: *Nimis pauens, pereas nimis; quid te abijcis!*
- IE: *Tacitum tamen sit hoc; nec in vulgus eat.*

Nv: *Mecum labor erit iste : vosq̃. ô unica
Amicæ, idem adiuvate; quandoquidem bona
Fortuna quædam, huic tempori vos hîc dedit.
Amicus in periculo instar omnium est:
Amoris, in periculo, periculum est:
Ego interim abeo; ut quæ scio factu optima,
Properem domo: vos hîc mihi servate eam,
Donec redeo: solam esse non permittite;
Nam solitudine nihil huic nocentiust.*

Stroph. I.

Ch: *Amor, dolose amor; ingerens
Ardorem oculis; & inde, ad inum
Cor, flexanimi penetrans cura;
Ne mî aduenias sinister unquam:
Neu turbator adsis.
Non malignior est
Vis ignium: non ullius
Astri, tuo præ veneno;
Nocente quod manu
Sæuus iaculâsti.*

Antistro. I.

Fera inter arma, periculum

Sustinere,

*Sustinere, tutius potis sim;
Quandò rapidam ungulam equorum, Mars
Strigat; tunicam supernè abenam
Indutus; rhedaq. ex
Ære conspicua,
Huc vulnera, atq. huc seminans;
Quàm stare contrà sagittam
Amoris; illitam
Dulcedine amara.*

Stroph: II.

*Ætatem teneram,
Hæc nefaria serpens,
Meam olim momordit;
Quibus malis tum
Prostrata non iacui misera!
Horreo hodie quoq. illam
Cladem: penitusq. exse-
Cro; animus, pudor, os, frons,
Virtus, fama, honor, pietas, Deus, cor,
Exulauerat à me.*

Antistro. II.

Anni, anni indomiti,

E 3

Flos

*Flos iuuentæ animosæ;
Nihilné aggredi unquam
Salubre scitis!
Semperné, quod breuiter volupe est;
Perpetuo in omne sæclum
Mercabimini luctu!
Amor, exigua post
Guttam mellis, improba apes, relicto
Auolat tumido ictu.*

IE: *Silescite obsecro, silescite : namq; ijs
Dictis, recrudescit cicatrix vulneris.*

Ch: *Nos hæc medendo vulnere putauimus.*

IE: *Frustrà putastis; namq; vulneror magis.*

Ch: *Sanari ego, contrarijs contraria
Putauī: amorem; amoris odio, & nausea.*

IE: *Amoris ingenium, parū perspectum habes:
Amori, amoris mentio ipsa, noxia est:
Bona, vel mala sit illa; tamen extemplo nocet:
Salus amoris; sola fuga, & obliuio.
Quin, quicquid aduersi uspiam in vita accidit;
Id tempore, atq; obliuione existimo
Solere sanari: illa demendis malis
Constructa dicta; consilia, solatia,
Orationes, suasiones splendida;
Nugæ meræ sunt: quin dolorem confricant
Potius,*

Potius, & usq. exasperant, quàm leniunt. 70
Porrò, methodum tempus hanc medendi habet:
Præsentia mala, instantibus; vetera, novis
Excludit: interdum grauia, minoribus;
Grauioribus, minora sæpe pensitans:
Magno velut mari; minorem, grandior
Fluctus quatit; nec pausa tranquillo datur:
Qui stare contrà, cautis in morem, quiq;
Dorsoque, fluctus oblatrantes, dispulit;
Hunc strenuū, hunc fortem puta. pars plurima
Hominum: ubi quid præter voluntatē accidit;
Quasi pueri parui, caducum sicubi
Offendimus pedem, lapidem ubi offendimus,
Pugno insequimur; à quo illicò fugiendum erat:
Mala namq. quò magis teruntur, magis olent.

Ch: Prudentiam tantam tuam, Domina, utinam
Meis quoq. usurpare in aduersis sciam:
Bene habet vetus dictū; ad bonum, vix transitū
Dari, nisi ex malo; albaq. colorem ex nigris
Assumere; atq. adeò cadere summos viros
Plerumq. prodest; ut facem minoribus
Præluceant surgendi: eandem quàm cadant
Lapsi ruinam; ut vel tuo exemplo, mihi
Promptum sit, esse cautiorem in posterum.

IE: Heu, heu, in hanc fortunam ego seruata sum!

Fierent

Fierent ut in me, exempla pessimæ notæ.

Ch: *Non pessimū hoc; gradus unde datur ad optimū.*

IE: *Hoc optimum, libenter à me segregem.*

Ch: *Morbône strata, sanitatem segreges!*

IE: *Ego sanitatem laudo; sed quæ est perpetim.*

Ch: *Nil perpetim in vita datur mortalibus.*

IE: *Morbos tamē, nunquam in bonis numerauerim.*

Ch: *Morbis carere, vel mederi, æquè bonum est.*

IE: *Minus bonum est; origo cuius ex malo.*

Ch: *Maioris artis est, facere bonum ex malo;
Quàm nulla damna labe cassum incurrere.*

IE: *Hac arte gratis cuilibet concesserim.*

Ch: *Gratis, vel ingratis, ferenda sors tamen
Cuiq. sua: quæ, si bona sit, amplexanda; sin'
Mala, arte corrigenda: tum, quàm maxime
Id cogitandum; neminem soli sibi
Natum esse; sed, vel ipsum in alios iugiter
Spectare; vel spectari ab alijs mutuū.
Vitamq. non nisi æmulando viuier.*

*Ergò, magistra quandò virtute gradimur;
Nō minus in alios benefici, quàm in nos sumus;
Exemplar ad nostrum, seipsos qui exigunt.
Sin' cæspitare quandoq. in vitium obtigit;
Nulla mora; rapiendus illicò gradus
Ex labe; formandusq. rectam ad regulam;*

Ne cæteros

Nē cæteros nostram vicem labi accidat.

IE: *Esto; siquidem ita reris; exemplum ut alijs
Dem; dabitur exemplum, palamq. docebitur;
Quantum malum in vita sumus, nos feminae.*

Ch: *Bonum doce potius; malæ sat dicimur.*

IE: *Et iure sanè dicimur meritissimo.*

Ch: *Hau, Domina, quæso hæc verba cōpendi face.*

IE: *Compendi ego! quæ me scio nequissimam.*

Ch: *Honestius de te æstima; de alijs quoq.*

IE: *Non habeo me laudare: quod res est loquor.*

Ch: *Æquale vitium est, prædicare summa de
Se; & ad ima se dicto suo demittere.*

IE: *Ligo, ligo mihi; feminae malæ, malæ.*

Ch: *Malas quidem haud nego: sed in quibus boni
Pars maior; in simplo malæ; in duplo bonæ.*

IE: *Hau, parce quæso talibus falsiloquijs:
Nos ad duplū, in simplo malæ! imò in centuplo
Si conferantur commodis, incommoda.*

*Nos iurgiosæ, tædiosæ, malè habitæ,
Malè domitæ: incicuta, inexpedita gens,*

*Molestæ, suspiciosa, fallax, peruicax,
Fluxæ fidei, lubrici animi, oris levis:*

Contentiosæ, sumptuosæ, prodigæ:

Sapè impudicæ, sæpè vendulæ tori;

Ut cætera sileam: istud unicum bonum

F

Agnosco

*Agnosco nostrum; liberorum quod sumus
Matres; domusq. posteris producimus.*

Ch: *Quanquàm, quod antè dixi, inesse in omnibus
Non do; tamen vel insit: istud unicum,
Quod deinde nostrum agnoscis; omnes noxias
Illas, lepore proprio præponderat;
In vita enim nîl liberis iucundiùs.*

IE: *Hæc illecebra nempe fallax liberûm;
Necessitatem perferendi maximi
Incommodi, imposuit viris; nosq. improbam
Mercem, pakindam suasit, in certum malum:
Ast seminarî si hominum oportuit genus;
Cis seminarum usum, fuisset id utinam:
Præstiterat, immortalium templis Deûm,
Tantum, aut chalybis, aut æris, auri aut diuitis,
Inferre; quantum quisq. deprimeret puer:
Atq. ita propagem liberûm emptam tollere,
Domosq. colere liberas, sine feminis;
Quùm pestis huius, in domum introductio,
Vel inchoatur magno opum dispendio.
Quin ipse, (quod nos haud bonas liquidò arguit)
Qui protulit, qui aluit pater; procul suis
Ex ædibus, domum in alienam segregat;
Additq. dotem; ableget abs se ut modò malû:
Ast qui potitus est sibi immitem feram,*

Lætatur

*Latatur vsq; , quando statua pessimæ,
Pulcherrimum ornatū apparat; peplaq; genus
Omne cōēmit; lapidans peculium domus.
Nec iam facultas segregandi; affinium
Clarorum enim ergo, fert vel ingratum torum:
Aut si propinqui futiles; uxor proba;
Tum pensat infortunium bono opprimens:
Carere utroq. aptissimum. aut ducenda si
Erit uxor; insulsa & stolidi, ducenda erit:
Solertem ego odi feminam: neq. approbo,
Quæ sapiat, ultra muliebre sapientiam.
Uafriciem enim facilius ingenerat Venus
Sapientibus: stolidis, stoliditas ipsa, pro
Sapientia, & custodia est; cuius rei
Illustre sim exemplū ego; dari exempla siquidē
Tanti interest; faxo, meo magno malo:
Frugi futuram quamq. vel millesimam.*

Ch: *Pauesco, quo euadas Domina, quouē accidas:
Cui displicent enim omnia; nihil is boni
Incogitare potest; neq. sibi, neq. alijs.*

IE: *Tu si hoc loci esses, ubi ego sum; aliter diceris:*

Ch: *Illā tua dicta priora potius dicerem:
Nam longē, ijs potiora, quæ dixi modō.*

IE: *Erras; seuera, & sancta dicta, si putas
Vitæ seueræ, itidem esse pignus, & notam;*

*Plerumq. castissima loquuti; viuimus
Turpissima; & fucum facimus hominū auribus.*

Ch: *Non laudo fucum; sed vel improbissimis,
Concedo sermonem probum; ne duplicem
Ad facta, dictorum aggerent recordiam:
Tum sæpe, ut ægris, sanitatis mentio,
Ad sanitatem consequendam, ansam dedit;
Ita dicta cum virtute, vitiosissimis,
Virtutis ineundæ dedere exordium.*

IE: *Vitijs ego antistare iudico omnibus
Hypocrisim, & simulationem; quò mihi
Sincera verba; vita si insincera sit!
Potius probo; malum, ut malus viuit; malum
Videri, & execrari ab omnibus; ita enim
Mali, malos faciunt bonos; dum ipsis palàm
Male est; quàm in occulto alere mentē subdolā.
Nec mihi aliter sit: posteaquàm me Deus
Quidam maleuolus, vel meum implacabile
Fatum, vel obstinata vis Fortune, eò
Adegit; ut videns, sciens, ineam scelus:
Ita videar, ita differar, vulgo palàm;
Qualis palàm viuo: nec est, cur obtegā, aut
Fugiam malum; ex quo alijs futura cautio est.*

Ch: *Domina, potestas non potest tantum mea,
Ut arceam, vel comprimam facinus tuum;*

Hoc

*Hoc te tamen per dexteram tuam rogo ;
 Praesente me, ne quippiam ferocius
 In te audeas ; unde imputari mihi quoq;
 Possit, tui periculi, periculum.
 Sed sustine tantisper; usq; tibi tua
 Nutrix redeat; hanc testē habe, quicqd te erit.*
 IE: *Quò tandem abiit illa : quò me deserit!*
Ach mater, ach, cessare nunc non expedit.
 Ch: *Quaesitum abiit philtia; tam oblita subito es!*
 IE: *Nugas meras: quæ philtia! decumanis ego
 Hic interim iactor, flagellor fluctibus.*
 Ch: *At iam redibit: per breuem tolera moram.*
 IE: *Amor moram non tolerat: ach me, ach occidi.*
 Ch: *At iam redibit; audio sonitum pedum.*
 IE: *Maiorem ego sonitum, misera, animi audio.*
 Nv: *Quid est! quid hic factū est! quid incensa Domi
 Quid hic inornatus sibi poscit status! (na es!*
 IE: *O mater, ô mea mater, ut me deseris!*
 Nv: *Ego desero! quæ isthîc cucurri prope volans.*
 IE: *Nihili mihi tua cursio, & recursio.*
 Nv: *Philtia attuli; quibus tibi fiat bene.*
 IE: *Neg philtia, neg dicta, neg iam ullam deniq;
 Curationem curo: quod semel animo
 Statui, & recepi; id omnibus rationibus
 Audere certum est: vosq; maiorem in modum,*

Quæso, & rogo; vel adiuvæ sitis mihi;
Vel ne repugnetis meæ sententiæ;
Decretum enim est, audire neminem: neq.
Illa mihi dicta, quæ prius differuimus,
Reuocate; nam illa dicta sunt labris tenuis;
Animus fuit alibi: scio me feminam,
Scio Dominam esse; quod volo vobis quoq.
Deliberatum sit; mea q. verba placide (culos
Admittite. Ego cum primum in hunc iuvenem o-
Conieci, & hausi amoris ignem; rem rata
Sum facilem, & in manu mea sitam aggredi;
Qua, ubi libitum animo foret, possem frui;
Ipsumq. iuvenem, sicubi id rescisceret,
In parte non parva beatitudinis
Ducturum; amari ab Hera, & rogari: tempore
Itaq. aucupato; adorta solum; detuli
Cupidinis meæ voluntatem; palam-
Que fassa postulavi: At ille, ferreus,
An fatuus incertum, an ratus fidem suam,
A me experiri, vel peti in periculum;
Repulit volentem: quin seuerioribus
Hortatus ad modestiam est sermonibus.
Qua me fuisse mente tum putabitis!
Aut quid animo volutasse! non tamen adeo
Fui maligna; quin secundò, & tertio,

Scelestum

*Scelestum adirem; passa identidem graue
Repudium: egone me ita miserè frustrarier!
Egone me deludier gratis sinam!
Meon' periculo, ille sanctimonias
Impune venundet suas! iocumq. me
Sibi habeat impurissimus! quasi innocens,
Quasiq. mulieris insciens sit; qui alicubi
Diobolarias apud lupas, suam
Obscœnitatem prostituit: ach me: illenè
Mibi hoc negarit! ubi melius, & tutius
Potuit locare: seruulon' ego improbo
Preces meas obtruserim! cuius preces,
Nec vir, nec hominū quispiā unquā inaudijt.
Verum esto: petij; sed Domina; sed petij Hera;
Neq. potui forsā adeò demittere
Animum; atq. seruilis animus deposceret.
Rarum est; amore à femina virum appeti;
Neq. prostitutas inter, hoc inueneris;
Quantò profectū à Domina, inertē in seruolum
Insuetum, inauditumq. habebitur magis!
Voluisset ille forsā, & concederet:
Sed fortè ego imperiosè id ambiui; & animum
Rerum incapacem maximarum absterrui:
Submissio, atque blanditia, coagulum est
Amoris; æqualesq. gaudent aptius.*

Itaque,

*Itaque, priusquam quicquam acerbius in eum,
Consulo; aliam viam mouere, omneq. genus
Demissionis, & precum, statui ingredi:
Atq. huius ergo, occasionem publica
Solennitatis aucupau; sola cum,
Solo, ut domi relictæ, commodius meum,
Propositum inirem: eaq. causa, falsam eam,
Fingi ægritudinem; nisi, quod amor omnium,
Morborum, & ægritudinum longè instar est:
Totamq. familiam, abdicau ex ædibus;
Ut & ille tutius mihi fidere; & ego
Animo meo, tranquillius possem obsequi.
Nunc in tua opera præcipua spes: nunc tuam,
Fidem patere: nunc beneuolentis animi
Specimen dari: nunc studia, nunc officia, nunc
Consilia veteri promi oportet. si mea
Non temerè dicta mater olim es; si tuo
Nutrita lacte, si tuis à paruola
Verè manibus educæta, in hanc creui indolem;
Si deniq. esse, & viuere, & saluam domum hanc
Incolere me vis; neq. suasionibus
Iam ullis mihi obstrepe; neq. ab incæpto auoca:
Fixum, receptum, constitutum est; iam nihil
Admittere aduersarium placito meo.
Quod ista per genua tua: per dexteram:*

Per

Per hos mihi charissimos canos tuos:
Per, quicquid ex me dulce fuit unquam tibi;
Oro, obsecro, obtestor; iuva quantum potes.
Miseresce deniq: Nv: Quo is! quo abis! quo te abripis
Domina! heu senectam, heu pessimam aetatem meam:
In hoc nē ego servata vixi opprobrium!
Quid faciam amicæ! audebit illa perperum,
Aliquid, nisi obsisto; nec obsistere satis
Queo. In iuventa qui malum putant mori;
Malè computant: quò plura viuas sæcla enim;
Plura videas, plura facias, mala. optimum
Aut non oriri; aut illicò exortum mori.

Strop. I.

Ch: Superùm quis nunc potens!
Humanam eripiat mihi
Formam; generiq. avium,
Compositis ad brachia pennis
Adscribat; ut vel columba,
Vel hirundo querula sim.
Illicet, pernicibus excita alis,
Hominum fugiam cœtum;
Secessusq. remotos
Silvarum; incola præpes,
Cum lupis, aut cum leanis.

Concelebrem. Quid enim,

Antist: I.

*Hominum consortio,
Structum est pernitiosius!
Natus licet indole sis
Magnanima; sanctiq; tenace
Cœpti; nec usquam caducum
Animum spontè violes;
Plurima inuito tamen, hinc & inde
Scelerum generi illudunt;
Turba emissæ forensi.
Quin, speres minus unde;
Assilit damnum inde; & ignis,
Suppositus cineri*

Epo. I.

*Fraudulento, improvidos suc-
- Cendit: hoc, supina corda,
Non doceas facile,
Qui posse viui non putant;
Nisi ad superbi, purpureum latus
Herois; aulæ in misero strepitu;
Mensæ mancipia, & cibi:*

Quos

*Quos inter, ut paludum,
Circa fluenta putrida,
Acre genus vesparum; examina*

Strop. II.

*Scelerum, nimbos rotant;
Morsuq. obuia corpora
Quæq. inuolitant strepero.
Nam Iuuenem fata hunc voluissent
Seorsim, casa in paupere, igno-
-bile sæclum trahere; vis
Tanta noxa, nunquam in eum ingruisset.
Utinam effugiat magnam
Labem: possibile at non
Est; pestis, Domini, quum
Dant fenestram; quin per illam
Transiliant famuli.*

Antistro. II.

*Potuit qui absistere
Lapsu; non hominem hunc ego
Dicam; sed superum ex genere:
Legibus his, nam conciliata
Quum vita sit; degere alter,
Opera absq. alterius, ut*

*Non queat: sed, pars Domini, atq. dites
Geniti; tenui censu
Serui, pars habeamur:
Plebs à dite fouetur;
Dives à vulgo tuetur;
Fitq. ita subsidij.*

Epo. II.

*Mutuum vinclum; gregatim
Viuerè omnibus coactis.
Magnum operæ precium
Peruincit is; qui Syrtibus
In hisce, fido remige consilij
Tranare, tristes scelerum scopulos,
Pertendit; liquidumq. iter
Virtutis, integra instat
Rate: enatandum cautè enim est;
Saxa, ubi lymphæ cælant, per fida.*

*Nv: Mensas Deorum, quæ feruntur splendidae,
Nō mutè ego hodie; præ hoc, quod aspexi modò:
O omnium, unquam, quæ quidè oculis viderim,
Spectaculum, sanctissimum, & grauissimum.
Non me senectæ, ætatis, ut ut est improbæ,
Ac permolestæ pœnitet: neq. tandiu
Traxisse vitam tædet; unum ob hunc diem:*

Vel

*Vel moriar; haud mœrēs domos visam inferūm.
Tantum, tam inauditum pudorem, tam ratam,
Mentem, tam ineuictam fidem, vidisse me!
Virtus, honorum ô Domina virtus omnium;
Quanta est potestas, quanta maiestas tua!
Tu cui ades; per ignium, per ensium,
Aciem obuiam, securus iter inuenerit.*

Ch: *Obsecro, quid factum est! animi enim pendeo.*

Nv: *Facinus, puellæ Egyptiæ, facinus supra
Hominum fidem vidi, supraq. memoriam.*

Ch: *Nūm perijt ille Iuuenis! aut Dominae malè est!*

Nv: *Salua Domina est, & Iuuenis ipse saluus est.*

Ch: *Respirò; utriq. enim nimis timui malè.*

Nv: *Tantamné virtutem cadere mortalium,
In quempiam! iuuenta, peruicax mea
Iuuenta; quàm te pessimam transégi ego.*

Ch: *Obsecro fare; quicquid hoc factum intus est.*

Nv: *Fabor; sed impudentiamné in Hera, magis
Demirer! anné in Iuene sanctimoniam!
Stupefco tota: nec scio, unde exordium
Sermonis insequar. Nam ubi primùm attigit
Thalamum, ubi sese collocauit in toro;
Verbis venustis, blanditer me primitus
Appellat; atq. postulat; parcerem animo
Ægro illius; lacrymasq. fundit quàm ampliter:*

Peccare se inuitam ; neq. satis scire, quid
Se fiat: hocq. velle maximè ; vt malo
Abstinet ; idq. seriò gaudere ; quòd
Tam pertinacem ingressa amoris ludum : ita
Ludi magistrum nacta planè ferreum ;
Obnoxiamq. illi esse ; verùm linquere
Subitò furorem non valere ; omnemq. spem,
Salutis , eius ponere in prudentia :
Persuadet insuper , intrò vt ipsum accerferem.
Quem ego pauorem, quem pudorem, dum voco,
Illius obseruavi in ore ! quàm ad meam,
Vocem profatam palluit, perq. horruit !
Venit tamen, subnubilo qualis die
Nimbo impeditus, purpurascens Lucifer.
Vt adstitit, vt accersionis mititer
Perquæsiit causam ; illa , qualis prima nix,
Vibrante solis igne tacta, languida
Illius aspectu liquuit, inq. gemuit ;
Penitis grauem vrgens spiritum ex præcordijs :
Effata tandem. Ago, habeoq. tibi gratiam,
Josippe ; languenti mihi quòd adsies :
Utinam referre essem potens, tuq. sineres :
Obsequium amicos experitur : sed quòad
Vita mihi ; cogita tibi me obnoxiam :
Nunc, quid te opus factò velim, sic accipe :
Verùm

*Verùm huc ades dum propius, ut in aurē loquar.
Hic ille, ceu petita ad aram victima,
Cunctatus, immoratus; accessit tamen.
Ast illa, velut accipiter, ales lethifer,
Alto columbam consequutus æthere,
Dextra prehendit; sicq. dicto efferuuit:
Iam te teneo, proterue, iam te hostem meum,
Potita capio; vel ambio potius capi;
Velis modò ipse: quid tibi, me supplicem,
Toties refugis! ægram quid usq. animā enecas!
Crudelis: vlla si tibi obseruantia
Mibi debita, scintilla foret: ipsissima
Superbia totus nisi intumesceres;
Primis precibus, olim haud repugnasses meis:
Idq. vel Herili dignitati cederes;
Vel amoris efflicta dares vehementia:
Qua urgente; Herā me oblita, ad hæc vilissima
Abiecta verba, deuoluta sum tibi.
Ergo sapi: illatamq. contumeliam,
Præsentē studio redime: siue enim mihi
Diffusus; aut iterum rogari impensius
Volens, cupitum distulisti tandiu;
Iam facio id ipsum, quàm antea accuratiùs:
Constansque, eodem sto voluntatis gradu;
Ut nulla subsit suspicio animi mei;*

Eamq.

Eamq. nuperam ægritudinem, tibi
Finxi, tibi decubui: ut ut meritis, tua
Vtere, vel uti sine: neq. dubita sciens:
Malisq. amicam, & beneuolam lucrarier;
Quàm odijs perennibus, nisi illicò caues,
Sequacem, & ultricē: neq. enim eam animi mei,
Oblationem, impunè committam fore.
Vel ipse vir, Dominus meus, cui peruice
Tu, empticius es, faxo, meam hanc iniuriam,
Tuo capite vindicet; Heramq. me tibi
Ostendat: hoc dicto, interim effusissimè
Collacrumauit: & quasi toro adflectier
Iuuenem sategit. At ille, ceu sæuo mari
Saxum, sonoris oblatratum fluctibus,
Rigidus reflexit; vultu, & habitu, masculam.
Quandam, undecunq. præditus minaciam;
Oculumq. pernicē, modò ad me, modò ad eam,
Identidem circumtulit: tum pauca, pro
Re fatus; officij, fideiq. monuit;
Magnamq. legem, iusq. iurandum tori,
Testatus, hortatusq. sane sanctiter,
Petijt; pudorem, integritatemq. legeret
Præferre, momentaneæ libidini;
Huic namq. præstò adesse pœnitentiam;
Dolore quæ factum quidem percelleret;

Infecta

*Infecta verò facta nunquam redderet :
Adeſſe quoq. pauorem, & æternum metum,
Qui, dedecus ſuum, latere, maximi
Putet; idq̃ ſollicitudine perenni aucupet.
Aſt coniugalis dona conſuetudinis,
Gaudere ſecura voluptate, & mera;
Fiduciamq̃. conſcientiæ, tam apud
Deum, quàm apud homines habere: ſe ſatis
Memiſſe, mancipiũ eſſe; Heri peculio
Emptum; itaq̃. malle, iure Herili ſubditum
Haberì ab ipſa; quàm facinoris ullius
Socium: paratum potiùs extrema omnia
Subire; quàm ſe ſcelere tanto adſtringere:
Deſineret optare, quod apĩſci ſit nefas:
Autorq̃. potiùs eſſet, ad ſobrium aliquid
Seruo imperandum; hanc fœditatem, vel nece
Et morte, ſemper ſe redempturum. Hæc, & hiſ
Similia proloquutus, arcebat manum.
At illa, ceu furens lea, in leuem hinnulum,
Elata ſaltu, dentibusq̃. exercita,
Veſaniebat; ſanguineam aciem rotans;
Totiſq̃. cervicem inſiluit amplexibus;
Meus, velis nolis, meus es, uſq̃. infremens:
Vimq̃. afferebat planè inornatiſſimè.
At ille, ceu ſerpentium ſeralibus*

*Spiris ligatus; impetu omni, euoluer
Ardebat; acriter, simulq; miseriter
Luctatus; & collum eripere nodo appetens:
Beneficio donec fluentis pallij
Elapsus; ipse eliminavit se ex fore;
Vestem, tenentis liquit in complexibus:
Ego subsequuta; ad vos cucurri huc illicò:
Sed timeo malè, ne in se ferum aliquid audeat.*

Ch: *Mane, mane; eccum prodeuntem ipsam intuer:
Quàm torua, quàm seuera, quàm facie ferox
Incedit! orba ceu sobole Tigris furens:
Gestatq; præ se pallium extentum manu.*

IE: *Iè, ie; quis unquam, tot malis, miserum meum
Nomen, putasset concinum colludere!
Iè, ie: ter & quater, libet nunc proloqui;
Nam tantus obstat me malorum exercitus.
Quæ matre nata, auctoritate apud virum
Summa, potentia in familiam maxima;
Atq; ipsa nupta non minorem in habentiam;
Virumq; nacta, principem ex primoribus;
Heu spreta, despicata, seruo pessimo,
Ludibrium, iocusq; in hunc viuo modum:
Vanissimam, an nequissimam me dixero,
Hæreo animi; quæ supplicare ultroneè,
Quæ subijcere se se scelestissimo homini*

Sustinui,

Sustinui, & obtuli; quod oblatum, omnibus
 Miraculo sit; quodq. nemo non velit,
 Quàm nūc triūphat! quā cachinat! quā crepat!
 Faber malorum, columnen impudentiae,
 Corruptor, explorator, exesor meus;
 Maleficus ingratiſſimus! nam quid aliud
 Hoc eſſe dicam! quàm merum maleficium,
 Operumq. Dæmonum; quibus iam venijt
 Totus ſuperſtitioſus, & Dæmonicus,
 Cultor aliorum abſconditorum numinum:
 Neq. facies, neq. ſpecies enim illius
 Tanti eſt; meo Domino anteferri ut digna ſit;
 Neq. indoles conſtructa amori: quicquid eſt,
 Veneficum ludibrium eſt; quo me excitam,
 Ideo impetiuit; ut vel illuſam palam
 Vulgo propinaret; ſuamq. perfidam
 Dedecore quæſitam meo, conſtantiam
 Iactaret; aut Orci cōactam ad incitas,
 Vita, domoq. exueret; ipſe, quòd facit,
 Regnaret, & rebus potiretur meis.
 Non ſic abibit, non. quid ergo! an par pari
 Referā! arteq. hanc artem exeam, atq. vindicē!
 Veneficoſq. adeam; ut quibus me nunc modis
 Ille furiatam habet; habeatur inuicem
 A me: ardeatq. inuiſus, & ſpretus mihi!

*Sed facerem honorem illi, mihi fastidium;
Amari enim, vel amare, eandem eunt viam.
Non sic abibit, non: capite iniquo ipsius,
Profitebor illi, me esse Heram; vitæ, & necis
Iuxta potentem; amico, amicâ; hostem, hosti: ita
Eat; aude anime, facinus viri non plebej
Uxore dignum: vestis, heu sacerrumi,
Atq; omnium mihi virum inuisissumi
Vestis, hominis: ten' ego tenere! ten' sinu
Meo fouere! ten' manu contingere
Sustineo! verum sustinebo, donicum
Vlciscar: ach me; ach me; ardeo iracundia:
Incipe anime; & memento me esse feminam.*

Nv: *Nec adiuvandi, nec refrænandi tui
Vllum inuenio modum, Domina: tantis malis
Vexaris; ut stupere vix satis fiet.*

IE: *Comperce dictis obsecro mater mea;
Ne me pariter in te esse cogas impiam:
Nempe tibi plus cordi est sacrilegus ille; quàm
Vel fama, vel salus, vel afflictio mea:
Ut pœnè condictum esse vobis suspicer.*

Nv: *Hau filia, hoc meruere tot studia mea!
Quæ huc usq; sensi liquido, ab ipsa infantia.*

IE: *Multa beneficia; unum maleficiū opprimit:
Ne ergò mihi ansam ingratitudinis dais.*

Nv: *Non*

- Nv: Non do: neq; prius quicquam habeo rebus tuis:
Quantumq; potero, sedulo iuuauero.
Hoc te tamen obedire postulo mihi;
Cedamus intrò; feminas non est decens
Foris manere: tum cauendum; ne inscias
Offendat adueniens Herus; meq; increpet.
- IE: *Adueniat utinam: offendat utinam: nil magis*
Aueo; quam in hoc misero, me ut aspiciat statu.
- Ch: *Non feceris Domina; sed ausculta tuis*
Potius amicis; qui tibi censent bene.
Age, potius propera ingredi talami forem;
Nam vox, quasi aduentantū in aurē mē aduo-
- IE: *Nihil agitis puella; amāstis forsitan* (lat.
Nunquā, meumq; malum parum perpenditis.
- Ch: *Obsecro, Domina, obsecro; Herus iā ad limē est.*
- IE: *Ach me, ach, inertē: ô lacrymæ, ô fletus, meum,*
Olim inquilini sempiterni luminum:
O anime, iam satis malis exercite:
Nunc cernitur certamen: arma nunc sonant:
Accingere, insta, strenuum ostende hostibus:
Heu perditam, afflictam, omnium miserrimam
Me feminarum, quotquot in terris agunt.
Ach me, ach me.

FAETIFER.

- Quid est! quid hęc turbæ est! qd ægrimonix!*
Quid ante limen statio! quid turbatio!
Vxor, satin' saluæ: Ic: ô Dñe. Fx: Quid habes! qd est!
IE: O Domine. Fx: fare quicqd est! Ic: Perij, occidi.
Fx: Num causa morbi inualuit insolita adeo!
IE: Solitum nihil perpetimur: insuetæ omnia.
Fx: Meliora Dij: Ic: Pereo, Domine, pereo, nisi
Iuuas: Fx: Iuuen libens; modum doceas modò.
IE: Nunc, quid me ames; nunc, coniugem si me tuã
Verè putas, da publicum indicium hostibus
Meis. Fx: Quid est! quis te appetijt iniuria!
IE: Per dexteram, Domine, tuam; per mutuũ,
Sumptam, & datam fidem; per omnia fœdera
Consortij nostri. Fx: Quid est! fare ocyus.
IE: Vlciscere inimicos: tua sum, ut ut sum: meus
Pudor, tuus pudor. Fx: Quis impudicã habet!
IE: Non habitio hæc tibi; mera at violatio.
Fx: Violatio! quid ais! quid! hem violatio!
IE: Voluit adulter; sed fides mea noluit.
Fx: Quis is! quis ausus! clariùs fare, loquere.
IE: Quem neq, beneuolentia tua; neq, fides mea;
Neq, fas, nefas, quicquam mouët; qui pessimus
Viget omnium; nescitur interim ab omnibus.
Fx: Vxor Deos obtestor, ede quisquis est.

Quem

IE: *Quem tu nisi omnibus modis vlcisceris;
Hucusq; tecum mansio fiet mea.*

Fæ: *Freudeo animi; comperce quæso ambagibus.*

IE: *Bonitatis, indulgentiæq; tuæ, cape
Fructum: hoc tibi sit prætulisse cæteris
Vnum; hoc tuum seruis amorem ostendere:
Quod ego pudoris clade tandem sentiam.*

Fæ: *Nō minus id interest mea, quàm vnquam tua:
Effare per Deos; ferox nunquam tu ita
Futura es accusando, quàm vlciscendo ego.*

IE: *Hæc vestis expediat; quam adulter territus
Clamore nostro, liquit elabens fuga.*

Fæ: *O Dij, Deæque; quod facinus ego video!
Hæc vestis est quidem Iosephi; quem vnicum
Ego, fide, & virtute, præstare omnibus
Existimaui: vix adhuc inducere
Animum queo; ut credam. obsecro, coniux mea,
Iocor' loqueris, an serio! Ic: Nunc tu tuum
Morem, scio, tenebis; ut cuius fidem
Potius adhibeas, quàm mihi: heu me pessimam:
Heu me scelestam; quæ ausa non sum; quæ tibi
Tantum fidelis esse satago; te interim
Meum pudorem postputante, & obuium
Sinente, cuius seruolo abiectissimo.*

Fæ: *Quid itaq; me vis facere! num umbras insequi!
Aiens,*

*Aiens, nec aiens : indicans, nec indicans :
Eloquere quisquis est ; enim præ isto tuo
Pudore ; tantum abest, Iosephum ut postputem ;
Ut ipse quoq. Rex me habeat hostem ; tale si
Quicq̃ ausit in te : ergo expedi, quò euasit : aut
Quò erupit : aut ubi sit : Ic. Quid ego misera id sciam !
Felicитatis parte quæ habeam in maxima ;
Quòd fugerit ; quòd territus me liquerit ;
Quem neq. valetudo, neq. aegritudo, nec
Languor meus permouit. Ex: Ite omnes mei ;
Ite illicet, per quicquid urbis, quicquid est
Regionis, exquirite ; penetrate, omnibus
Triuijs, quadriuijs, circulate ; ubi ubi ille sit,
Arripite sublimem pedibus ; adducite ;
Quandoquidẽ ita ipso facinore meritis suo est.
O misera fortuna : ô misera magnatium,
Felicitas : quis te expetendam censeat !
Quisue inuidendam ! nisi fatuus, & insciens ;
Colore quæ externo, beatitudinem.
Mentiris ; intus sorde putrescis mema :
Hæc namq. pectora, quæ videntur splendidum
Quiddam nitere ; auro, atq. purpura super
Intecta ; fortè si reclusa quispiam,
Aperiat, aut oculis penetret Lynceis ;
Cruciatuum, laniatum, tumultuum,*

Inueniat

Inueniat officinam ; & incudem affatim
Plagis dolatam : quippe pluribus domi
Ut imperemus ; seruiendum ultrò est foris ;
Dominiq̃ maiores ferendi ingratijs.
Porro, ipsa ea impenitio, non fit sine
Summo labore, molestiaq̃. siue enim
Humanitate utàre, & indulgentia;
Licentie viam instruas: siue potius
Seueritate ; odio, atq. contumacia.
Omninò hominibus præesse difficillimum est.
Neq. pecudum vlla gens, ita intractabilis
Habetur ; atq. homo. quæ enim unquã armëta, vel
Boum, vel aliarum id genus gregum, suis
Pastoribus, inimica visa, auditauê
Sunt ! ut vel insidias inisse ; vel necem
Patrâsse ; vel nouâsse dirum quippiam,
Sategerint ! imò, & quò eas direxerit
Opilio, eunt: & quæ vireta pascere
Ostenderit, pascuntur ; & quibus locis
Arcuerit, absistunt ; fruiq̃. commodis,
Et vsibus suis, placidè, & ultrò sinunt.
Quorum omnium, contrariam sententiam,
In homine videas ; ut vel hic Iuuenis meus,
Quem ego mihi charissimum delegeram ;
Quem rebus omnibus meis præfeceram ;

*Quem apprimè amaueram ; quibus modis, meâ
Fidem fefellit ! hæreo maximè animi ,
Summo ex amore , summû ad odiû , quî queam
Descendere : audendû est tamen. communio
In rebus alijs esse , in uxore haud potest.*

*Ios: Adsum Domine. Fæ: ubi fuit ! ubi latuit ! ubi tã
Subitò repertus est ! Fain: In area ædium.*

*Fæ: O perfide ; aut , quibus imprecationibus
Tandem utar in te ; quem neq. fides ulla ; nec
Indulta plus nimio beneuolentia mea ;
Nec ius, nec ullum fas ; nec emptitia infima
Cõditio memorẽ habuit ; scelere, quantû pote est,
Sacerrumo, quin vulnerares me, & meam:
Heu me ; quòd inisci tibi sat nescio.*

*Quid mutus es ! quid conticescis ! quin mihi
Scelestè respondes ! Io: Quid ego respondeam !*

*Fæ: Respondeas etiam , ô Iosephe, ô omnium
Quondam mihi charissime ; at nunc omnium
Fœdissime, inuissimeque: quid pallium !
Quid vestis hæc ! cuius est ! Io: mea Dñe. Fæ: video
Tuam esse : & ardeo dolore: nec scio
Quid te insequar : sed quid moror ! vos illicet
Abripite eũ hinc, vultu ex meo ; atq. in carcerẽ
Quantum pote est teterrimum, compingite ;
Donec, quid illo fit, statuo per otium.*

O Iupiter;

*O Iupiter; animantium omnium notas
 Certas habemus; quibus inertes possumus
 Dinoscere à gnauis; probū hominē, ab improbo,
 Nullus character, nulla discernit nota.
 Verūm, ô Iēmpsar mea, nimis diu aérem,
 Crudum hunc bibisti; isthīc foris te ventilans;
 Cedamus intrò: omitte verò animum asperum:
 Exporge mentem: faxo, contumeliæ
 Tantæ tuæ, digna ultione gaudeas:
 Memento te agram; sanitas minimo solet
 Neglecta perdi; vix parari maximo.
 IE: Concedo: sed dilationes hæ, mihi
 Parūm probantur; nam de adultero, solens
 Transactio est; ut capite patratum luat.
 Nīmis metuo volgariū dictū vetus:
 Differtur; aufertur: Sed experiar tuam
 Meo in pudore vindicando instantiam.*

Strophica.

*Ch: Quūm mente me ab terris fero;
 Et templa cæli, lumine contuor;
 Vicibūsq. cuncta fixis
 Ire, & redire cerno:
 Noctem, cedere luci;
 Lucem, nocte recondi;*

*Caniciem, nunguida
Hiemis, vere resolui;
Et sertis florentibus
Redimiri, frugibus
Maſtam æſtatem, deinde venire;
Tandem autumnum, pomis, uuiſ-
Qué datis, hiemem reuocare;
Eumq. iugem circulum,
Neare, & remeare;
Curam Deos habere rerum,
Atq. eſſe providentiam
Agnosco; plena tranquillæ ſpei.*

Antitrophica.

*Mox deinde, ubi humanas vices,
Ludumq. fortunæ ancipitem, & gradu
Dubio, reuſa fata
Specſto; palamq. cerno;
Impunè ire nocentes;
Virtutem male pleſti;
Omnigenia peſſimos
Opibus, præſidijsq.
Pollere; inſultareq.
Melioribus; neq.
Deſenſorem ullum, eſſe bonorum;*

Magnum

*Magnum torporem mens sentit
Mea; sub dubium propè, fixam,
Diuùm vocans potentiam:
Sed absit; potius nos
Stultos puto, Deos quàm iniquos:
Occulta multa sunt Dei
Decreta; nulla non iustissima.*

Iambi.

*Verùm, ô puellæ, non sine scelere, nos quoq;
Sumus, innocentem, nil merentem, innoxium,
Palam impudenti percitum calumnia;
Nostro, quòd adiuuare testimonio,
Neglexerimus. idem est enim, perdere aliquem;
Et sinere perdi; nec vetare, dum queas*

SEMICHORVS.

*Siquidè queas: sin verò nequeas; quid aliud
Agas! paratum quàm tibi infortunium,
Sponte aduoces; vana est enim ops, sine viribus.*
SE: *Quid! veritati, nōne abundè virium est;
Aduersus impotentiam mendacij!*
SE: *S; veritatem, plebs homo deffendat; &
Deffendat Optimas homo mendacium;*

Mendacio referre primas, est facul:

Siquidem interest multum; ore quo, quid pdeat.

SE: *Actum illicet de veritate sit; ista si*

Ratio habeat: nam pluribus, mendacium est

Cor di, idq. Summis; veritas paucis placet.

SE: *Ita viuitur: quin saepe aliquis, infantia*

Linguae impeditus; iusta quamuis dixerit;

Superatus iniusti viri eloquentia;

Causa cadit; iusq. minus obtinet suum.

SE: *Ego innocentiam, eloquentiam rata;*

Tu potius eloquentiam, innocentem habes.

SE: *Utinam, innocentia nihil potentius*

Foret: utinam nil veritate, inter homines

Antiquius haberetur. ast contrarium,

Sentimus; ubiq. fraude, falsitateq.

Potiente rerum: maximum, & pulcherrimum,

Quidem facinus, is instituat, interritus

Qui veritatem, & innocentiam asserat,

Vel usq. vitae ad ultimum periculum:

Verum, qui id agat; idem valens, pollensq. sit:

Ne temerè conando; neq. illi, cui cupit

Prodesse, quicquam prosit; & frustra suam,

Impediat operam; vel malum accersat etiam.

Namq. hanc vicem, me, teq. feminam ultimæ

Sortis, potentem contrà Heram aliquid ingredi;

Quæ

Quî quaeso, possibile sit, ut peruincere
Quiremus! adde, apud maritum, coniugem in
Crimen vocare; ubi ad mala, amor incredulus;
Ad bona, etiam sibi ipse sponte mentiens;
Quî maximo esse posset absq. periculo!
Tum verò, Iuuenem ipsum nihil poscentem opis
Nostræ; neq. aduocantem in auxilium; neque
Verbum profantem; sed mero silentio
Quasi crimini consentientem, & se reum,
Dantem; quid aliud cogitasse existimem!
Quàm, rē sibi esse, seruo apud Herū, cōtra Heram!
Vbi, una falsa lacryma eius apud virum,
Plus centuplo inueniat fidei; quàm sua
Sexcenta iuramenta: Quin spero, ipsam Heram,
Quanquam impiata scelere nunc vāsanat;
Carnifice mox vrente conscientia;
Patientiam, innocentiamq. eius, modis
Melioribus habituram; & ultrò pristinae
Tranquillitati reddituram: non leue
Momentum enim est patientiæ; quàm, vel Deo
Ipsi, ferunt gratissimam esse: multaq.
Illum, in bonos passim viros damna iacere;
Vt, quid ferendo polleant; spectet sciens:
Deinde spectatos coronat: quod de eo
Quoq. Iuene, mihi quàm facilè persuadeo:
Omnino

- SE: *Omniñò enim curæ Deo innocentiam,
 Esse scio: credoq. ideo eum ex tam splendida,
 Fortuna; ad hunc tetrum reiectum carcerem:
 Ut inde maior, atq. conspiciatior,
 Illustriùs promatur, ad maius decus.*
 SE: *St. mitius fare; ellum enim famuli betunt;
 Qui hunc, quem dolemus miserunt in carcerē:*
 SE: *Non sustinebo, quin rogem; qua deniq.
 Mente fuerit; quidué elocutus carcerem,
 Introlerit. probrorum enim virum, mala
 Fortuna; habet, quod discere ex ea velis.*
 SE: *Hæus ô amici, iamné carceri est datus
 Iosephus? in quo tale compertum est scelus.*

NUNTIVS.

- Factum mulier, haud sine dolore maximo
 Nostro: neq. enim ego illum nocentem dixerim;
 Qui ita placidè, & animo sereno ad pœnã eat.*
 Ch: *Obsecro, quem se gessit: aut quid fatus est?
 Siquidẽ innocentẽ eum, ipsa quoq. liquidò scio.*
 Nũ: *Magnum est referre mulier; ast fabor tamen:
 Quum primũ, ita ut nosti, imperata accepimus
 Incarcerandi eius; stupor pœne illicò
 Me ambiguus occuparat; insolentiam,
 Facti exputans, repentẽ tanta ex gratia,
 Ingratiam*

Ingratiam ad tantam reiectum ingratis.
Itaque, neq; manus iniicere, neq. acerbis
Ductare, pristinae meae obseruantiae
In eum memor, potui; ipse sponte quin sua
Ibat, silens silentibus nobis quoq;
Neq; verbum ab illo poscere ausus quissiam;
Ad carceris donec forem peruentum; ibi
Ego, condolere me eius infortunio
Praefatus; inuitumq;, genus hoc munij
Obire; verum Heri imperata, haud exequi
Haud posse; prensavi, malo ne verteret.
At ille, perquam amanter, ad risum quasi
Attemperato ore, insit; ut se sub manu,
Arbitrioq; Heri esse, neq; quicquam mali, ab
Illo, grauatim ferre; ita imperia illius
Nos exequentes; tantum abest, ut vertere
Vitio; ut probare etiam obsecundantes Hero:
Seruorum enim esse; iussa Herilia exequi:
Se istam suam ærumnam Deo committere;
Qui semper innocentiae assertor fuit;
Tempusq; veritatis haud vanum indicem,
Sperare; quin malle alterius, innoxium,
Scelere perire; quam nocentes perdere:
Ne pereat, in se haud esse; verum in se esse, ne
Nocens pereat. hæc, atq; plura talia

K

Locutus;

Locutus; ultrò carceri sese intulit:
Nobis genas prope lacrymæ perlabier
Cæpere: neq; iam ille quoq; sine lacrymis:
Tum in genua sese humi dat; & sursum manus
Oculosq; tendens; tacitus ad Deum suum,
Orabat: orantem, noua quadam undiq;
Luce radiari vidimus; & umbram horridam,
Carceris; oborto lumine aboleri: pauor,
Terrorq; nos strauit; caputq; ego meum,
Ausim pacisci; innoxium, infontemq; eum,
In vincla coniectum; & ideo mæreo animi,
Hæc q; ocyus, Hero nuntiaturus beto.
Cho: Obsecro. cuncta fare; nec quicquam occule.

Septenarius I.

Calumnia, ô calumnia;
Criminatrix innocentiae,
Inimica veritatis;
Linguae prodiga iniquæ;
• Auratis laquearibus
Plerumq; ventilans facem;
Stultorumq; asininis,

Septen.

Septen. II.

*Herorum abutens auribus;
Imperitia, atq; suspici-
- O; quibus cient inertes
Tecta voce susurros;
Fomentum implacidum tui:
Nec impij, periuria
Testes, perfida desunt.*

Septen. III.

*Verum premit comes quoq;
Pone, vindex pœnitentia;
Liquidaq; veritatis,
Tempus, serior index:
Nec turba aspera, pœnæ,
Cessant; sequaces criminum,
Terga urgente flagello.*

Septen. IV.

*Quantis malis, Heros meos
Implicasti, & innocentem eum
Iuuenem! timore frangor,
Ne fors exitium illi*

*Supremum, acceleres prius ;
Innoxium quam se omnibus
Ostendat: mori amem ipsa*

Septen. V.

*Vicem illius ; nec deferam
Ultimum si iam periculum
Veniet ; palamq. testis
Prorumpam os in Herile.
Cum iusto melius mori est
Miserrimè ; quàm vivere
Cum iniusto volupe ævum.*

Iesu Christo laus & gratia.

C R A C O V I A E

In Officina Lazari:

Anno D.

M. D. LXXXVII.

On the subject of the

On the 1st of June

1864

6

1864

